

fællesskab. Dette skal ske med respekt for det enkelte menneske som et individ med muligheder og ressourcer med ret til udfoldelsesmuligheder og adgang til et aktivt liv.

Dette stiller en række krav og udfordringer til de offentlige tilbud, og om hvordan disse skal administreres. Selvforsørgelsesperspektivet med et principielt krav om modydelse over for borgere, der henvender sig på grund af et manglende forsørgelsesgrundlag, understreger samtidig kommunens ansvar for at medvirke til, at den enkelte aktivt kan yde sit bidrag og udvikle sine muligheder for at forsørge sig og sine.

Kravet om aktivering har sammenhæng med, at aktivering ikke kun indeholder et erhvervsmæssigt sigte. For personer, som har omfattende problemer ud over ledighed, og hvor beskæftigelse på arbejdsmarkedet ikke er et umiddelbart nærliggende perspektiv, er formålet med tilbudet først og fremmest, at forbedre livskvaliteten og medvirke til at forebygge yderligere sociale problemer. I disse tilfælde stilles der særlige krav om differentierede og individuelt tilpassede tilbud.

Lovforslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med forslag til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, der fastlægger følgende centrale principper i forhold til borgerne:

- kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt; det bliver en pligt at give borgeren besked, hvis der ikke kan træffes en afgørelse inden for en frist, som kommunalbestyrelsen selv fastsætter
- borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag
- kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning
- hvis en borger har brug for at få hjælp i længere tid, skal hjælpen tidligt i forløbet tilrettelægges ud fra en samlet vurdering af den pågældendes situation og behov på længere sigt
- senest 8 uger efter første henvendelse om løbende hjælp til forsørgelse, skal kommunen foretage en kvalificeret vurdering af sagen (1. vurdering)
- ansøgeren skal skriftligt have besked om afgørelser ved den kvalificerede 1. vurdering.

I forslag til lov om aktiv socialpolitik indgår endvidere resultaterne af arbejdet i Kontanthjælpsudvalget af 1994 (Kontanthjælpsudvalget), Førtidspensionsudvalg II og Arbejdsministeriets og Socialministeriets Udvalg om skånejob.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Formålet med loven

Den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie (ægtefælle og børn under 18 år) er centralt i lovforslagets formålsbestemmelse.

Lovens formål er,

- at skabe et økonomisk sikkerhedsnet for enhver, som ikke på anden måde kan skaffe det nødvendige til sig og sin familie,
- at kommunen giver hjælpen for at gøre modtageren i stand til at klare sig selv,
- at modtageren og ægtefællen har pligt til efter evne at udvikle og udnytte deres arbejdsevne, fx ved at tage imod tilbud om arbejde eller aktivering,
- at personer med begrænsning i arbejdsevnen får særlig støtte til at fastholde eller opnå beskæftigelse på arbejdsmarkedet,
- at bidrage til et mere rummeligt arbejdsmarked gennem mulighed for at etablere skånejob, og
- at alle kontanthjælpsmodtagere er omfattet af den aktive socialpolitik, herunder også personer, hvor sigtet med indsatsen helt overvejende er at forbedre livskvaliteten.

Hermed viderefører lovforslaget de grundlæggende principper i bistandsloven.

2.2. Den enkeltes ansvar for sig selv, ægtefælle og børn under 18 år

Forslaget opretholder i *kapitel 1* ægtefællers gensidige ansvar for at forsørge hinanden. Dette er i overensstemmelse med den 1. rapport fra Kontanthjælpsudvalget, der i lyset af folketingsbeslutningen B 100 (1987) vurderede muligheden for at indføre individualprincippet. Udvalget fandt imidlertid, at det ville have så vidtgående konsekvenser at indføre individualprincippet, at en sådan løsning ikke ville være realistisk. Indførelse af individualprincippet – og dermed ophævelse af det gensidige forsørgelsesansvar over for det offentlige – vil betyde en kraftig forøgelse af udgifterne til offentlig forsørgelse, da individualprincippet indebærer, at der skal ydes hjælp til personer, hvis ægtefæller har gode indtægter.

Forslaget viderefører bistandslovens bestemmelser om ansvar for at forsørge sine børn under 18 år, men tydeliggør, hvornår kommunen uanset forsørgelsesansvaret giver hjælp til en gravid datter under 18 år til dækning af de behov, der er en følge af graviditeten.

2.3. Statsborgerskab og bopæl

Kapitel 2 indeholder regler om statsborgerskab og bopæl. Der er tale om en gennemskrivning af de gældende regler i lyset af den praksis, der har udviklet